

OSAAVA FARMARI

Maatilayrityksen kirjanpidon perusteita ja kirjaussääntöjä

Oulun ammattikorkeakoulu

Kirjanpito

- Seurataan yrityksen taloudellista tilannetta
  - Tulot
  - Menot
  - Varat
  - Velat
- Yrityksen taloudellisesta tilanteesta ovat kiinnostuneet
  - Yritys itse
  - Omistajat
  - Verottaja
  - Luotonantajat

Maatilayrityksen kirjanpitoa säätelevät

- Kirjanpitolaki KPL (1336/1997) ja Kirjanpitoasetus KPA (1339/1997)
- Maatilatalouden tuloverolaki MVL (1967/543)
- Tuloverolaki TVL (1535/1992)

Yritys

Kirjanpitovelvollisuus

Liikekirjanpito

- Kirjanpidon sisältö ja muodot
- Kahdenkertainen
- Suoriteperuste

Tilinpäätös

- Tuloslaskelma, tase
- Tuotot / kulut = voitto

EVL:n verotus perustuu kirjanpidon tulokseen

Maatalous

Muistiinpanovelvollisuus

Maatalouden tulonlähde

- Kassaperuste
- Ei tasetta, varastoja tai siirtyviä eriä

MVL:n verolaskelma

- Veronalaiset tulot / vähennyskelpoiset menot = tulos

Kirjanpito verotusta varten

Kirjauksen peruste ja soveltaminen

Liiketapahtuman syntyminen	Kirjauksen peruste	Sovelletaan käytännössä
(Suunnitelma, tarjous, päätös) Tilaus	(Suunnitelmaperuste, päätösperuste) Sopimusperuste	(Ei) Poikkeustapauksissa
Toimitus	Suoriteperuste	Pääsääntöisesti
Lasku	Laskutusperuste	Käytännössä
Maksu	Kassaperuste	Useat kirjaukset (maksut)
Takuuajan päättymisen	Vastuuperuste	Poikkeustapauksissa

Sisäinen laskentatoimi / ulkoinen laskentatoimi

- Sisäinen laskentatoimi (johdon / hallinnon laskentatoimi)
  - Tuottaa informaatiota johdon käyttöön
  - Tiedon analysointi ja hyväksikäyttö
  - Tulevaisuuteen suuntautunut
  - Ei perustuu lakiin
- Ulkoinen laskentatoimi (rahoituksen laskentatoimi)
  - Ulkoisille sidosryhmille
  - Raportteja esimerkiksi tilinpäätös tai veroilmoitus
  - Lakisääteistä ja normitettua

Kirjanpidon perusjärjestelmät

- **Yhdenkertainen**
  - Tulot ja menot lajeittain
  - Maksuperusteinen kirjaustapa
- **Kahdenkertainen**
  - Liiketapahtumien kirjaukset yhdistetään kassan seurantaan
  - Liiketapahtumat kirjataan kahdelle eri tilille rahan lähteenä ja rahan käyttönä

Kirjanpidon peruskäsitteitä

- Tilikausi
- Liiketaapahtumat:
  - Menot
  - Tulot
  - Rahoitustapahtumat
- Tilit

Tilien suunnittelu

- **Monialaisuus**
  - Erilliset toimialat: maatalous, metsätalous, muu yritystoiminta, yksityistalous
- **Tilinpäätösten raportointivaatimukset**
  - Tuloslaskelman ja taseen kaavat, liitetiedot
  - Toimialan omat erityispiirteet
- **Verotus**
  - Tuloverotus, arvonnisäverotus (eri verokannat)
- **Johdon informaatiotarpeet**
  - Talouden seuranta/tarkkailu
  - Kustannuslaskenta

Tiliristikko

Tilin nimi	
Debet	Kredit
Tulo	Meno

Tiliryhmät

1. Rahoitustilit
  - a) Raha- ja saatavatilit (rahoitusomaisuuden tilit)
  - b) Pääomatilit (oman ja vieraan pääoman tilit)
2. Menotilit
3. Tulotilit
4. Tilinpäätöstilit

Kirjanpidon kirjaukset: rahoitustilit

Raha- ja saatavatilit		Pääomatilit	
Alkusaldo = jäännös edelliseltä tilikaudelta			Alkusaldo
Lisäykset	Vähennykset	Vähennykset	Lisäykset
	Loppusaldo = jäännös seuraavalle tilikaudelle	Loppusaldo	

Esimerkki: Nostetaan pankista lainaa 25000 euroa

Pankkitili		Lainat	
25000			25000

Kirjanpidon kirjaukset: menotilit

Menotili

Menojäännös edelliseltä tilikaudelta

Menon lisäykset

Menon vähennykset ja siirrot

Menojäännös tilikauden lopussa

Esimerkki: Maksetaan lainan korkoa 3200 euroa pankkitililtä

Korkomenot

3200

Pankkitili

3200

Kirjanpidon kirjaukset: tulotilit

Tulotilit	
Tulon vähennykset ja siirrot	Tulon lisäykset

Esimerkki: Meijeriltä tulee maksusuoritus maidosta pankkitilille

Pankkitili
4500

Maidonmyyntitulot
4500

Arvonlisäverokannat

Yleinen verokanta 24 %

- Useimpien tavaroiden ja palveluiden verokanta

Alennettu verokanta 14 %

- Elintarvikkeet, rehut, ravintola- ja ateriapalvelut

Alennettu verokanta: 10 %

- Kirjat, sanoma- ja aikakauslehdet, lääkkeet ym.

Nollaverokanta

- Mm. vienti EU-alueen ulkopuolelle ja tavaran myynti EU-maihin arvonlisäverovelvollisille ostajille

OSAAVA FARMARI

Kiitos!

Tietoa tulevista koulutuksista

www.osaavafarmari.fi

Meidät löytää myös Facebookista ja Instagramista!

